

23.9.2020

Lausuntotiivistelmä luonnoksesta hallituksen esitykseksi parafiinisen dieselöljyn verotuen poistamisesta

Verohallinnolla, Ahvenanmaan maakunnan hallituksella, maa- ja metsätalousministeriöllä, työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ollut huomautettavaa esitysluonnoksesta. Työ- ja elinkeinoministeriö totesi lisäksi, että esitys on osa hallituksen ohjelmaan sisältyvää energiaverotuksen kehittämistä ja perustuu osaltaan yritystuen vähentämistä selvittäneen työryhmän ehdotukseen.

Ympäristöministeriö kiinnittää huomiota siihen, että vaikutukset lähipäästökehitykseen voisi esittää nykyistä perusteellisemmin ympäristövaikutusarvioinnin yhteydessä esimerkiksi kokonaissummana. Myös sitä voisi tuoda esille, että parafiinisen dieselöljyn päästöhyöty on ensisijaisesti saatu raskaiden ajoneuvojen pienentyneiden hiukkaspäästöjen muodossa. Muilta osin ympäristöministeriö pitää esitysluonnosta hyvin valmisteltuna ja kannatettavana.

Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan parafiinisen dieselöljyn veronalennus tulisi poistaa vain fossiiliselta parafiiniselta polttoaineelta. Muilta osin ministeriöllä ei ole lausuttavaa asiassa.

Metsäteollisuus ry käsityksen mukaan hallituksen tulisi luopua sekä 1.8.2020 voimaan tulleesta polttoaineiden veronkorotuksesta että nyt ehdotetusta parafiinisen dieselöljyn verotuen poistosta. Perusteeksi se mainitsee veronkorotusten vähäisen ohjausvaikutuksen raskaan liikenteen päästöjen vähentämisessä ja erityisesti sen, että veronkorotukset lisäävät kuljetuspalvelujen käyttäjien eli vientiteollisuuden kustannuksia ja heikentävät niiden kustannuskilpailukykyä.

Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry ja Logistiikkayritysten liitto eivät pidä parafiinisen dieselöljyn tuen poistamisesta, koska tuki on kannustanut haitallisia päästöjä vähentävien polttoaineiden kulutukseen ja osaltaan myös tukenut uusituvan dieselöljyn käyttöä. Muutos lisäisi myös kuljetuskustannuksia ja heikentäisi Suomen kilpailukykyä. Mikäli parafiinisen dieselöljyn tuki kuitenkin poistetaan tulisi se toteuttaa kustannusneutraalisti alentamalla vastaavasti polttoaineiden yleistä verotasoja tai ottamalla käyttöön ammattibiodiesel.

Veronmaksajain keskusliitto pitää parafiinisen dieselöljyn verotuen poistoa perusteltuna ja katsoo, että siitä aiheutuva verotuksen kiristyminen on huomioitava ansiotulojen verotuksessa.

Kauppakamarin mukaan nyt ehdotettua veronkorotusta ei tulisi toteuttaa vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa irrallaan muista toimenpiteistä, vaan osana suunnitelmallista liikenteen vero- ja maksu-uudistusta.

Kemianteollisuus ry:n ja Suomen Huolinta- ja logistiikkaliitto ry:n mukaan laatu-kannusteella on edelleen osittain perusteensa, mutta poisto on perusteltua jollain aikataululla. Niiden käsityksen mukaan päätöksen toteuttamista tulisi lykätä muun muassa koronakriisin ja tuen poistamisen aiheuttaman kustannusnousun johdosta.

Linja-autoliitto ry:n mukaan muutos lisäisi linja-autoalan kustannuksia ja olisi siten haitallinen niiden toimintaedellytysten ja päästövähennystavoitteiden kannalta.

Autotuojat ja teollisuus ry ja Autoalan keskusliitto katsovat yhteisessä lausunnossaan, että verotukea tulisi jatkaa vuosille 2025-2026 säänneltyjen päästöjen ohjauksen säilyttämiseksi. Lisäksi niiden käsityksen mukaan tuen poisto yhdessä 1.8.2020 voimaantulleen polttoaineveron korotuksen kanssa tarkoittaa merkittävää kustannusten lisäystä elinkeinoelämälle ja kotitalouksille, mikäli korotusta ei kompensoida muuta liikenteen verotusta alentamalla. Lisäksi ne ehdottavat, että mahdollisen verotuen poiston yhteydessä tulisi samalla valmisteveron hiilidioksidiverokomponenttia alentaa uusiutuvan parafiinisen dieselöljyn kustannusnousun hillitsemiseksi. Ylipäätään tuen poistoa ei tulisi kohdistaa uusiutuvaan dieselöljyyn.

Suomen yrittäjät ry:n katsoo, että lähipäästöalennukselle olisi edelleen perusteita Suomen ajoneuvokannan korkean iän johdosta. Lisäksi se kiinnittää huomiota muutoksesta elinkeinoelämälle aiheutuviin lisäkustannuksiin. Sen käsityksen mukaan verotuen poistoa tulisi käsitellä osana liikenteen verotuksen kokonaisuudistusta ja toteuttaa kustannusneutraalilla tavalla.

Neste Oyj:n käsityksen mukaan esitysluonnoksessa on kuitenkin varsin huolellisesti arvioitu tilanteen kehitystä ja esitetyt laskelmat ajoneuvokannan ja suoritteiden kehityksestä ovat perusteellisia ja uskottavia. Sen arvion mukaan laatu-kannusteen poistaminen vähentää parafiinisen dieselöljyn osuutta viimeistään siinä vaiheessa, kun tuki poistuu kokonaisuudessaan.

St1 Nordic Oy:n ja North European Oil Trade Oy:n käsityksen mukaan parafiinisen dieselöljyn laatuporrastukselle olisi perusteita ainakin vuoteen 2025 asti.

Hallituksen esitykseen:

Määräajassa lausunnon antoi 19 tahoa. Kolmasosalla lausunnonantajista ei ollut huomautettavaa esitysluonnoksesta ja toimenpidettä pidettiin perusteltuna. Muut lausunnonantajat katsoivat, että esityksellä on merkittäviä suoria tai välillisiä vaikutuksia elinkeinoelämän ja kotitalouksien kustannuksiin ja tästä syystä toimenpiteestä tulisi luopua erityisesti huomioon ottaen koronakriisin aiheuttama taloudellinen epävarmuus. Useat tahot katsoivat, että polttoaineen laatuperusteiselle porrastukselle olisi edelleen perusteita ja siirtymäkautta tuen poistamiselle tulisi vähintäänkin jatkaa kahdella-kolmella vuodella. Joissa lausunnoissa esitettiin tuen jatkamista uusituvista raaka-aineista valmistetulle parafiiniselle dieselille. Myös tuen poistamisen toteuttamisen kompensointia polttoaineveron yleisellä alennuksella ehdotettiin joissakin lausunnoissa.

Esitykseen on lisätty tietoa dieselin verotuksen ja hinnan viimeaikaisesta kehityksestä. Muilta osin esitykseen ei ole tehty muutoksia lausuntojen johdosta.